

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
SREDNJOBOSANSKI KANTON/ KANTON SREDIŠNJA BOSNA
KANTONALNI SUD U NOVOM TRAVNIKU
Broj: 51 0 K 181662 22 Kž
Novi Travnik, 01.04.2022. godine

U IME FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE!

Kantonalni sud u Novom Travniku u vijeću sastavljenom od sudija Lazarele Porić, kao predsjednice vijeća, te Darmina Avdić i Stane Imamović, kao članova vijeća uz sudjelovanje zapisničara Sanele Nesimi, u krivičnom predmetu protiv optuženog M.T., zbog krivičnog djela Neovlaštena proizvodnja i stavljanje u promet opojnih droga iz člana 238. stav 1. Krivičnog zakona Federacije Bosne i Hercegovine, odlučujući o žalbi branioca optuženog, advokata Seada Agić iz Travnika, izjavljenoj protiv presude Općinskog suda u Travniku broj 51 0 K 181662 21 K od 14.12.2021. godine, na sjednici vijeća održanoj dana 01.04.2022. godine, a primjenom člana 329. stav 1. Zakona o krivičnom postupku Federacije BiH, donio je slijedeću:

PRESUDU

Žalba branioca optuženog M.T. djelimično se uvažava i preinačava se presuda Općinskog suda u Travniku broj 51 0 K 181662 21 K od 14.12.2021. godine u odluci o kazni tako da se optuženi M.T., za krivično djelo za koje je tom presudom oglašen krivim, a uz primjenu člana 50. tačka b) i člana 51. stav 1. tačka d) Krivičnog zakona Federacije BiH, osuđuje na kaznu zatvora u trajanju od 6 (šest) mjeseci.

U ostalom dijelu prvostepena presuda ostaje neizmijenjena.

Obrazloženje

Presudom Općinskog suda u Travniku broj 51 0 K 181662 21 K od 14.12.2021. godine, optuženi M.T. oglašen je krivim da je počinio krivično djelo Neovlaštena proizvodnja i stavljanje u promet opojnih droga iz člana 238. stav 1. Krivičnog zakona Federacije Bosne i Hercegovine za koje je osuđen na kaznu zatvora u trajanju od 1 godine. Pored toga istom presudom odlučeno je da se od optuženog trajno oduzima opojna droga koja je predmet krivičnog postupka i drobilica za opojnu drogu uz istovremenu odluku da se oduzeta droga i pribor imaju uništiti po pravosnažnosti presude, kao i imovinska korist ostvarene izvršenjem krivičnog djela u iznosu od 40,00 KM dok su privremeno oduzeti mobilni aparati vraćeni njihovim vlasnicima na način preciziran izrekom presude, te je optuženi obavezan da na ime troškova krivičnog postupka plati paušalni iznos od 50,00 KM.

Protiv te presude žalbu je blagovremeno izjavio branilac optuženog zbog odluke o kazni s prijedlogom da se pobijana presuda preinači tako što će se optuženom izreći uvjetna osuda ili eventualno manja kazna od izrečene.

Kantonalno tužilaštvo Travnik je podnijelo odgovor na žalbu branioca u kojem se prvo navodi za šta se optuženi teretio optuženicom, kako je odlučio prvostepeni sud, potom prijedlog iz žalbe branioca, te se na kraju odgovora iznosi ocjena da je žalba branioca, imajuću u vidu navode iz prvostepene presude, neosnovana i da se predlaže da se ista u cijelosti odbije.

Obzirom da su branilac i optuženi tražili da budu pozvani na sjednicu vijeća, to je ista održana dana 01.04.2022. godine na koju su pristupili branilac i optuženi ostajući kod svih žalbenih navoda i prijedloga, dok na sjednicu nije pristupila uredno obavještena kantonalna tužiteljica u čijem odsustvu je, saglasno odredbi člana 319. stav 8. Zakona o krivičnom postupku Federacije BiH, održana sjednica vijeća.

Nakon što je ovaj sud ispitao prvostepenu presudu u granicama žalbenih navoda, kao i po službenoj dužnosti da li je na štetu optuženog povrijeđen krivični zakon, u smislu odredbe člana 321. Zakona o krivičnom postupku Federacije BiH, odlučeno je kao u izreci iz slijedećih razloga:

U obrazloženju žalbe branilac prvo citira izreku prvostepene presude, zatim odredbu člana 62. stav 2. Krivičnog zakona Federacije BiH, te u nastavku iznosi navode koji se odnose na ličnost optuženog, okolnosti djela, ponašanje optuženog nakon izvršenja djela, te osvrt na okolnosti koje je prvostepeni sud prema žalbi pogrešno cijenio kao otežavajuće uz zaključak da prilikom odmjeravanja kazne nisu došle u dovoljnoj mjeri olakšavajuće okolnosti koje kao takve prihvata prvostepeni sud, dok druge olakšavajuće uopće nisu cijanjene. Konkretno, žalbom se navodi da je optuženi mladi čovjek star 21 godinu, da nikada nije ni prekršajno, a naročito ne krivično kažnjavan, da živi u porodici sa ocem koji je prema dostavljenoj medicinskoj dokumentaciji teški duševni bolesnik, majkom koja je domaćica i nezaposlenim mlađim bratom, da osim primanja optuženog i očeve invalidnine od 43,50 KM nemaju drugih prihoda, da su prije zaposlenja optuženog živjeli u neimaštini, da je predmetno krivično djelo optuženi počinio kada je zbog pandemije ostao bez posla, a na nagovor svoga „prijatelja“ i sa namjerom da na taj način zaradi nešto za svoju porodicu, da se iskreno kaje uz uvjerenje kako ubuduće neće počinuti ništa što je zabranjeno, da je djelo iskreno i u cijelosti priznao odmah prilikom saslušanja u MUP-u, da sada radi u ćevabdžinici „Hari“ u Travniku koji poslodavac za optuženog dao pismenu preporuku kojom ga ocjenjuje kao vrijednog i poštenog radnika, potom da optuženi izvršenjem djela nije imao nikakvu finansijsku korist jer je od kupljene droge plaćene 150,00 KM prodajom dobio oko 40,00 KM. Na kraju žalbe se ukazuje da je prvostepeni sud bitno obilježje djela cijenio i kao otežavajuću okolnost, suprotno pravilu da niko ne može biti kažnjavan dva puta za isto djelo, a što se odnosi na težinu i opasnost od ovog krivičnog djela, kao i okolnost da je u stalnom porastu izvršenje predmetnog krivičnog djela na području ovog kantona, pa i šire iako sud ne navodi niti jednu činjenicu ili indiciju na osnovu kojih izvodi takav zaključak, dok je nasuprot tome iz izvještaja MUP-a Travnik vidljivo da je broj ovih

krivičnih djela u kantonu u stalnom opadanju. Žalba se završava pitanjem od čega će živjeti članovi porodice optuženog ako on ode u zatvor.

Uvidom u obrazloženje pobijane presude, u dijelu koji se odnosi na odluku o kazni, vidljivo je da nižestepeni sud prvo iznosi zaključak da se u konkretnom slučaju svrha kažnjavanja može ostvariti samo izricanjem bezuvjetne kazne zatvora u trajanju od 1 godine, da se tom prilikom imalo u vidu da je droga po zdravlje štetna supstanca i da je postala izuzetna društveno opasno zlo, što daje veći značaj ovom djelu, da je u stalnom porastu u ovom kantonu pa i šire što se ogleda u stalnom povećanju broja konzumenata registriranih kod nadležnih policijskih organa, da stepen krivične odgovornosti nije mali, jer je optuženi u promet stavio drogu opasnu po zdravlje lica i na taj način dolazio do materijalne dobiti i da je sud, osim specijalne, vodio računa i generalnoj prevenciji u skladu sa članom 7. i 42. Krivičnog zakona Federacije BiH. Nadalje, iz obrazloženja je vidljivo da je prvostepeni sud, kao olakšavajuće okolnosti, cijenio da se radi o mlađoj osobi, da ranije nije osuđivan, njegove porodične prilike i zdravstveno stanje oca optuženog.

Kod ovakvog stanja stvari žalba branioca optuženog pokazuje se osnovanom kada je u pitanju visina izrečene kazne. Ovo iz razloga što je predmetno krivično djelo propisano Glavom XXI Krivičnog zakona Federacije BiH odnosno kao jedno od krivičnih djela protiv zdravlja ljudi. Zaštitni objekat tih krivičnih djela jeste zdravlje ljudi kao ustavom zagarantovano pravo svakog čovjeka. Pri tome treba imati u vidu da se pod zdravljem, u prethodnom kontekstu, ne podrazumijeva zdravlje pojedinca, već zdravlje kao opšta, zajednička vrijednost svih ljudi, a krivična djela protiv zdravlja najčešće su upravljena protiv individualno neodređenog broja lica, kao što je to slučaj i u ovom predmetu, ili određenog većeg broja lica. Dakle, posljedica istih se sastoji u ugrožavanju zdravlja ljudi, odnosno stvaranju opasnosti za zdravlje ljudi koja se može manifestovati kao apstraktna (također slučaj u ovom predmetu) ili konkretna opasnost. Tim se želi kazati da je razlog inkriminacije krivičnih djela protiv zdravlja ljudi upravo u sprečavanju nastanka opasnosti po to zdravlje na načine kako je to precizirano pojedinim krivičnim djelima, pa i krivičnim djelom Neovlaštena proizvodnja i stavljanje u promet opojnih droga iz člana 238. stav 1. Krivičnog zakona Federacije BiH. Zbog toga se osnovanim ocjenjuju žalbeni prigovori branioca optuženog kojima se ukazuje da je opasnost opojne droge po zdravlje ljudi zakonodavac imao u vidu kada je njen neovlašten promet inkriminisao i da se slijedom toga štetnost opojne droge i opasnost za zdravlje ljudi ne može onda cijeniti još i kao otežavajuća okolnost kako to čini prvostepeni sud. Nadalje, sticanje materijalne dobiti neovlaštenom prodajom opojne droge je također način izvršenja djela zbog čega se ta okolnost ne može dvostruko vrednovati i kao otežavajuća, a što je također bio jedan od osnova za odluku prvostepenog suda o kazni.

Prema tome, kada se imaju u vidu naprijed iznijete primjedbe ovog suda, zatim olakšavajuće okolnosti koje navodi prvostepeni sud u pobijanoj presudi i branilac u svojoj žalbi, pri čemu se prvenstveno misli da je optuženi ranije neosuđivan i da je na glavnom pretresu priznao krivnju, kao i činjenica da je optuženi od poslodavca u pisanoj formi dobio pozitivne preporuke, što može biti od značaja za projekciju njegovog daljeg

ponašanja u društvu, te konačno da je otac optuženog ne samo invalid, nego je i ratni vojni invalid, što je vidljivo iz priloga uz žalbu, onda se sve te oglašavajuće okolnosti, pri izostanku otežavajućih i činjenici da je predmet krivičnog djela općepoznato najblaža vrsta opojne droge, onda je konačan zaključak ovog suda da sve te olakšavajuće okolnosti u svojoj ukupnosti imaju karakter naročito olakšavajući koje ukazuju da se i ublaženom kaznom može postići svrha kažnjavanja kako je to propisano odredbom člana 50. tačka b) Krivičnog zakona Federacije BiH.

Zbog svega navedenog ovaj sud je djelimično uvažio izjavljenu žalbu braniteljice i preinačio pobijanu presudu u odluci o krivičnopravnoj sankciji na način kako je to precizirano izrekom ove presude, a sve uz primjenu odredaba člana 50 tačka b), člana 51. stav 1. tačka d) i člana 62. stav 1., 2. i 3. Krivičnog zakona Federacije BiH uz uvjerenje da će se izrečenom sankcijom ostvariti svrha kažnjavanja propisana članom 42. istog zakona.

Zapisničar
Sanela Nesimi

Predsjednica vijeća
Lazarela Porić

Pravna pouka: Protiv ove presude žalba nije dopuštena.